

آیین‌نامه کمیسیون داوری

اتحادیه صادرکنندگان فراورده‌های نفت، گاز و پتروشیمی ایران

مستند به بندهای ۱۴-۷، ۹-۴۵ و ماده ۵۹ اساسنامه اتحادیه صادرکنندگان فراورده‌های نفت، گاز و پتروشیمی ایران بدینوسیله آیین‌نامه اجرایی اداره کمیسیون داوری، وظایف و نحوه رسیدگی به اختلافات به شرح زیر توسط هیئت‌مدیره تدوین و تصویب می‌گردد.

بخش اول - کلیات

ماده ۱- اصطلاحات و تعاریف

اصطلاحات و عبارات مندرج در این آیین‌نامه در معانی مشروح ذیل به کار می‌رود.

۱-۱) **مرجع داوری:** اتحادیه صادرکنندگان فراورده‌های نفت، گاز و پتروشیمی ایران که منبذ در این آیین‌نامه از آن به‌عنوان "مرجع داوری" یاد خواهد شد و وظیفه تعیین داوران، هماهنگی، سازمان‌دهی و همچنین مدیریت جریان داوری را به عهده دارد.

۱-۲) **کمیسیون داوری و صلح و سازش:** عبارت از کمیسیونی است که هیئت‌مدیره پس از انتخاب از طرف مجمع عمومی، اقدام به انتخاب آن مرکب از ۳ یا ۵ نفر از میان خود و یا اعضاء اتحادیه وفق شرایط مندرج در ماده ۵۹ اساسنامه می‌کند و ضمن دارا بودن اختیار و صلاحیت داوری و صلح و سازش در خصوص پرونده‌های ارجاعی، دارای وظایف ذیل است:

۱-۲-۱) عنداللزوم، تعیین، تشکیل و نظارت بر عملکرد هیئت‌های داوری و صلح و سازش و برحسب موضوعات تخصصی و فنی صنفی؛

۱-۲-۲) تشکیل آرشو داوران و کارشناسان متخصص و متعهد از میان خبرگان، مدیران و معتمدین صنفی در حوزه‌های مختلف از میان اعضاء و کارشناسان با تخصص‌های مرتبط غیر عضو؛

۱-۲-۳) هر یک از هیئت‌های داوری و حل اختلاف حسب موضوع تخصصی پرونده متشکل از سه الی پنج داور برای رسیدگی و داوری به اختلافات ارجاع داده‌شده از سوی کمیسیون داوری، به‌وسیله رئیس کمیسیون داوری پیشنهاد و با حکم رئیس هیئت‌مدیره اتحادیه، منصوب می‌شوند.

۱-۳) **رئیس کمیسیون داوری:** انتخاب رئیس کمیسیون داوری توسط هیئت‌مدیره اتحادیه انجام خواهد شد و اداره جلسات رسیدگی و نظارت بر امور دفتری پرونده‌ها با ریاست کمیسیون خواهد بود.

۱-۴) **هیئت‌های داوری و صلح و سازش:** این هیئت‌ها برحسب موضوعات تخصصی و فنی صنفی، توسط کمیسیون داوری انتخاب و با حکم رئیس اتحادیه برای یک سال منصوب می‌شوند.

ماده ۲- قلمرو و محدوده داوری

۲-۱) کمیسیون و هیئت‌های داوری و صلح و سازش، کلیه اختلافات ارجاع شده در روابط تجاری مرتبط با موضوعات فعالیت اعضاء خود را موردقبول و رسیدگی قرار داده و مبادرت به صورتجلسه صلح و سازش و عندالاقضاء صدور رأی داوری و خواهد نمود.

۲-۲) رسیدگی به مواردی که از سوی دستگاه‌ها و سازمان‌های دولتی و خصوصی ذیربط به اتحادیه ارجاع می‌گردد و اعلام نظر کارشناسی و صدور رأی داوری در صورتی که داوری کتباً از سوی طرفین پذیرفته‌شده باشد.

تبصره - رسیدگی به دعاوی و اختلافات با ماهیت و وصف کیفی از شمول این مقررات و رسیدگی توسط اتحادیه خارج است.

ماده ۳- موافقت‌نامه داوری

- ۳-۱) موافقت‌نامه داوری توافقی است که به‌موجب آن طرفین اختلاف، حل‌وفصل تمام یا برخی از اختلافات خود را که در مورد یک یا چند رابطه حقوقی معین اعم از قراردادی یا غیر قراردادی به وجود آمده یا ممکن است در آینده حادث شود، به اتحادیه ارجاع می‌نمایند.
- ۳-۲) با امضاء موافقت‌نامه داوری طرفین دعوی حق ارجاع موضوع دعوی به مراجع قضایی را از خود سلب می‌کنند مگر به تراضی.
- ۳-۳) طرفین در متن قرارداد فی‌مابین یا با امضای موافقت‌نامه، حکمیت/ داوری اتحادیه را پذیرفته باشند
- ۳-۴) ارجاع به سند یا متنی در قرارداد کتبی که متضمن شرط داوری اتحادیه باشد، به‌منزله موافقت‌نامه داوری است.
- ۳-۵) موافقت‌نامه داوری در سایر موارد می‌تواند طی هرگونه سندی که به مهر و امضای طرفین رسیده یا از طریق مبادله نامه، یا نظایر آن منعقدشده باشد.

ماده ۴- پذیرش آیین داوری کمیسیون داوری و صلح و سازش؛

تراضی بر ارجاع اختلاف و داوری به اتحادیه، به‌منزله التزام و قبول مفاد این آیین‌نامه بوده و قبل از شروع فرآیند رسیدگی باید به اطلاع طرفین رسیده و قبولی آنها اخذ گردد.

بخش دوم - جریان داوری

ماده ۵- دادخواست داوری

خواهان یا متقاضی داوری، باید دادخواست داوری خود را به اتحادیه تسلیم کند. دبیرخانه ضمن اعلام وصول آن با قید تاریخ و شماره، نسخه ثانی آن را به خواننده اعلام خواهد کرد.

ماده ۶- دادخواست داوری باید مشتمل بر موارد زیر باشد:

- ۶-۱) مشخصات کامل طرفین همراه با ذکر نشانی پستی و الکترونیکی و هرگونه اسناد رسمی مثبت سمت برای کلیه متقاضیان اعم از مدیران اشخاص حقوقی و وکلا.
 - ۶-۲) تعیین خواسته و توضیح درباره ماهیت معامله یا قرارداد یا وقایعی که موجب بروز اختلاف شده و بیان منشأ ادعا و دلایل آن.
 - ۶-۳) مدارک مثبت ادعا که ضمیمه دادخواست داوری خواهد شد.
 - ۶-۴) مهر و امضاء خواهان بر روی دادخواست برای اشخاص حقوقی و امضاء و درج اثرانگشت برای اشخاص حقیقی، الزامی است.
- تبصره ۱- خواهان داوری مکلف است رونوشت یا تصویر مصدق اسناد مثبت خود را به تعداد طرفین اختلاف به‌اضافه یک نسخه، ضمیمه دادخواست خود کرده و اصل آنها را در صورتی که درخواست اتحادیه یا هیئت داوری ارائه نماید.
- تبصره ۲- در صورتی که دادخواست داوری به وکالت تقدیم شود، درج مشخصات وکیل با ذکر و تفویض اختیارات تامه از سوی دارندگان امضای مجاز موکل و ارائه اسناد مثبت سمت الزامی است.
- تبصره ۳ - تسلیم دادخواست داوری ناقص به مرجع داوری، مادام که تکمیل نشده، تکلیفی برای مرجع داوری ایجاد نمی‌نماید.

ماده ۷- تبادل لوايح

پس از دریافت دادخواست داوری، مرجع داوری یک نسخه از دادخواست و اسناد و مدارک ضمیمه آن را جهت پاسخ‌گویی به خواننده ابلاغ می‌کند. خواننده باید ظرف حداکثر ۱۰ روز از تاریخ ابلاغ دادخواست داوری، پاسخ خود را به تعداد طرفین اختلاف به‌اضافه یک نسخه که مشتمل بر اطلاعات ذیل باشد، به مرجع داوری تسلیم نماید:

۷-۱) مشخصات کامل همراه با نشانی پستی و الکترونیکی حسب مورد هرگونه اسناد مثبت سمت؛ در صورتی که دفاع به نمایندگی یا وکالت به عمل آید.

۷-۲) پاسخ به ادعاها، بیان ایرادات و مدافعات و ارائه هرگونه دلیل و اسناد و مدارک در دفاع از خود.

ماده ۸- ابلاغ اوراق و اخطاریه‌ها

ابلاغ کلیه اوراق و اخطاریه‌ها از طریق پیک اتحادیه انجام خواهد شد. ابلاغ اوراق در مرجع داوری به‌صورت حضوری نیز معتبر است.

بخش سوم - ترکیب کمیسیون / هیئت داوری و صلح و سازش

ماده ۹- تعیین داوران

داوران از بین افراد متخصص و باتجربه و مسلط به موضوعات تخصصی صنعت نفت، گاز و پتروشیمی و امور تجاری مرتبط و با حسن شهرت و اعتماد، از میان هیئت‌مدیره و یا اعضا اتحادیه توسط هیئت‌مدیره انتخاب که با تنفیذ احکام یک‌ساله از سوی ریاست اتحادیه به کمیسیون/ هیئت داوری معرفی می‌گردند.

بخش چهارم - رسیدگی

ماده ۱۰- مقررات عمومی

کمیسیون/ هیئت داوری باید با رعایت مقررات مفاد این آیین‌نامه، قوانین و مقررات حاکم بر قرارداد فی‌مابین طرفین و توافقات و عرف‌های رایج تجاری و صنفی، به نحو مقتضی به موضوع اختلاف رسیدگی نمایند و با طرفین اختلاف همواره رفتاری مساوی، یکنواخت و بی‌طرفانه داشته باشند.

ماده ۱۱- جلسه رسیدگی

۱۱-۱) جلسات رسیدگی کمیسیون/ هیئت داوری، با حضور کلیه و یا اکثریت اعضای آن رسمیت خواهد یافت.

۱۱-۲) کمیسیون/ هیئت داوری علاوه بر رسیدگی به ادله استنادی طرفین، هرگونه تحقیقی را که برای کشف حقیقت لازم باشد، انجام خواهند داد.

ماده ۱۲- قصور هر یک از طرفین

- ۱۲-۱) در صورتی که خواننده داوری در مهلت مقرر (۱۵ روز پس از ابلاغ) لایحه دفاعیه خود را ارائه ندهد، کمیسیون/ هیئت داوران بر اساس دلائل و اسناد موجود، رسیدگی و اتخاذ تصمیم خواهد کرد.
- ۱۲-۲) عدم حضور خواننده بدون اطلاع کتبی و دلیل موجه در جلسه رسیدگی یا خودداری وی از ارائه ادله و مدارک مورد استناد، مانع از رسیدگی به موضوع اختلاف نبوده و کمیسیون/ هیئت داوران بر اساس مدارک موجود رسیدگی و رأی مقتضی صادر خواهند کرد.
- ۱۲-۳) عدم حضور خواهان بدون اطلاع کتبی و دلیل موجه، به منزله استرداد دعوی خواهد بود. تشخیص موجه بودن عذر، با کمیسیون/ هیئت داوران می‌باشد.
- ۱۲-۴) پذیرش استمهال تشکیل جلسه داوری، حداکثر تا ۴۸ ساعت قبل از زمان جلسه مورد قبول واقع خواهد شد.
- ۱۲-۵) از توضیحات و دلایل طرفین و مذاکرات کمیسیون صورتجلسه لازم تهیه و به امضای شرکت کنندگان در جلسه و اعضای کمیسیون/ هیئت داوران خواهد رسید. در صورتی که بعضی از حاضرین از امضاء صورتجلسه امتناع نمایند این امر در صورتجلسه قید و به تأیید اعضای کمیسیون و حاضرین در جلسه خواهد رسید.

ماده ۱۳- محل داوری

داوری در محل مرجع داوری به عمل خواهد آمد؛ اما با توافق طرفین و مرجع داوری می‌تواند در محلی دیگر نیز، برگزار شود.

ماده ۱۴- مدت داوری

مدت داوری سه ماه و ابتدای آن روزی است که کمیسیون/ هیئت داوری قبول داوری نموده باشد. این مدت با تشخیص و اختیار کمیسیون/ هیئت داوران و در صورت لزوم حداکثر تا دو دوره سه‌ماهه بعدی قابل تمدید می‌باشد. در هر صورت حداکثر مدت رسیدگی و صدور رأی داوری نبایستی از ۹ ماه تجاوز نماید.

ماده ۱۵- زبان داوری

زبان داوری فارسی است. در صورت عدم تسلط هریک از طرفین به زبان فارسی بایستی از مترجم رسمی استفاده شود و در صورتی که اسناد و مدارک مورد استناد به زبان دیگری باشد، طرفی که چنین مدارکی را ارائه و به آنها استناد می‌کند، مکلف است ترجمه فارسی آن را تهیه و تسلیم کند، مگر اینکه کمیسیون/ هیئت داوری ترجمه رسمی آنها را لازم بداند که در این صورت می‌بایست ترجمه رسمی ارائه شود.

ماده ۱۶- ارجاع امر به کارشناسی

چنانچه کمیسیون/ هیئت داوری تشخیص دهد که موضوع نیاز به نظر کارشناسی دارد می‌تواند موضوع را به کارشناسان اعم از رسمی دادگستری یا خبره، ارجاع دهد و هزینه آن را از طرفین مطالبه نماید بدیهی است طرفین مکلف به همکاری و ارائه مدارک لازم به کارشناس منتخب می‌باشند.

تبصره: چنانچه ارجاع موضوع به کارشناس به درخواست یکی از طرفین باشد با صلاحدید داوران، موضوع به کارشناس رسمی ارجاع خواهد شد که در این صورت هزینه کارشناسی به عهده متقاضی خواهد بود.

بخش پنجم - ختم رسیدگی، صدور رأی و اجرای آن

ماده ۱۷ - خاتمه رسیدگی

رسیدگی داوری در موارد زیر خاتمه می‌یابد:

- ۱-۱۷) استرداد دادخواست داوری از ناحیه خواهان قبل از مرحله ختم رسیدگی و صدور رأی.
- ۲-۱۷) صرف نظر نمودن خواهان از اصل دعوی خود به‌طور کلی.
- ۳-۱۷) توافق طرفین مبنی بر مختومه کردن پرونده و حل و فصل اختلافات خود به طریق مصالحه و سازش.
- ۴-۱۷) صدور رأی به موجب ماده ۱۸.

ماده ۱۸ - صدور رأی

- ۱-۱۸) کمیسیون/ هیئت داوری باید بر اساس قوانین و مقررات جاری و اصول و قواعد حقوقی حاکم بر ماهیت اختلاف و قرارداد فی مابین طرفین، پس از اعلام ختم رسیدگی، رأی مقتضی را صادر نماید.
- ۲-۱۸) شرایط و مندرجات قرارداد طرفین، عرف و عادت صنعت و صنف و اوضاع و احوال مربوط باید در اتخاذ تصمیم هیئت داوری مطمح نظر قرار گیرد.
- ۳-۱۸) تصمیم هیئت داوری که با اکثریت اعضای آن اتخاذ شده، معتبر خواهد بود و به منزله رأی مرجع داوری است.
- ۴-۱۸) داوران قبل از صدور رأی، همواره سعی و اهتمام خود را به منظور حصول صلح و سازش بین طرفین، بکار خواهند گرفت.

ماده ۱۹ - شکل و محتوای رأی؛ رأی کمیسیون/ هیئت داوری باید کتبی و حاوی نکات زیر باشد:

- ۱-۱۹) شماره و تاریخ صدور رأی.
- ۲-۱۹) مشخصات طرفین یا وکیل یا نمایندگان قانونی آنها با قید اقامتگاه.
- ۳-۱۹) موضوع دعوا و دادخواست طرفین.
- ۴-۱۹) خلاصه گردش کار.
- ۵-۱۹) جهات، دلایل، مستندات، اصول و مواد قانونی که رأی بر اساس آنها صادر شده است.
- ۶-۱۹) مشخصات اعضاء کمیسیون/ هیئت داوری.
- ۷-۱۹) رأی هیئت داوری باید مستند، موجه و مستدل بوده و مغایر با قوانین و مقررات موجد حق نباشد.
- ۸-۱۹) رأی باید به امضای تمام یا اکثریت اعضای هیئت داوری رسیده و مهور به مهر مرجع داوری باشد. نظریه اقلیت مخالف نیز با ذکر دلیل قید می‌شود.

ماده ۲۰ - ابلاغ رأی

رأی پس از صدور، توسط مرجع داوری به طرفین ابلاغ می‌گردد مشروط بر آنکه هزینه‌های اداری و داوری به مرجع داوری پرداخت شده باشد. ابلاغ رأی حسب مورد به صورت حضوری در مرجع داوری و یا توسط پیک مرجع داوری به آخرین اقامتگاه قانونی مندرج در توافق نامه داوری، صورت می‌پذیرد.

ماده ۲۱- اصلاح، تفسیر و تکمیل رأی

۱-۲۱) تا زمانی که رأی داوری اجرا نشده است، هر یک از طرفین می‌تواند از کمیسیون/ هیئت داوری درخواست تصحیح اشتباهات نگارشی و محاسبه‌ای رأی بنماید. کمیسیون/ هیئت داوری نیز می‌تواند در صورت ملاحظه هرگونه اشتباه در رأی صادره رأساً اقدام به تصحیح یا تفسیر رأی نماید.

۲-۲۱) کمیسیون/ هیئت داوری باید ظرف ۱۰ روز از تاریخ دریافت تقاضای تصحیح یا تفسیر رأی، یا ۱۰ روز از زمان اطلاع از اشتباه، نسبت به اصلاح رأی اقدام کند.

تبصره- کمیسیون/ هیئت داوری به محض آگاهی از اشتباه خود مکلف است مراتب را طی گزارشی به اطلاع مرجع داوری برساند. ۳-۲۱) هر یک از طرفین می‌تواند با ارسال اخطاریه‌ای ظرف ۱۰ روز از تاریخ ابلاغ رأی، از هیئت داوری تقاضا کند نسبت به ادعاهایی که در طول جریان داوری مطرح شده ولی در رأی صادره مورد حکم قرار نگرفته است، رأی تکمیلی صادر نماید. کمیسیون/ هیئت داوری در صورتی که درخواست مزبور را موجه تشخیص دهد، ظرف ۱۰ روز مبادرت به صدور رأی تکمیلی/ تصحیحی خواهد نمود.

۴-۲۱) مقررات ماده ۱۹ در مورد اصلاح رأی تکمیلی نیز لازم‌الرعایه است.

ماده ۲۲- اجرای رأی

رأی مرجع داوری از نظر مرجع داوری قطعی و پس از بیست روز از تاریخ ابلاغ، لازم‌الاجرا است. هرگاه محکوم‌علیه پس از مهلت مذکور رأی را اجرا ننماید، محکوم‌له رأی می‌تواند از دادگاهی که صلاحیت رسیدگی به اصل دعوا را دارد درخواست اجرای رأی را بنماید.

ماده ۲۳- عدم تمکین

مرجع داوری می‌تواند، در صورتی که محکوم‌علیه رأی داوری پس از مهلت مقرر در ماده ۲۲ از اجرای رأی داوری امتناع ورزد از پذیرش پرونده‌های درخواست‌های جدید داوری و حل اختلافی که محکوم‌علیه به‌عنوان خواهان می‌نماید، خودداری نماید. مگر اینکه، محکوم‌علیه، اسناد مثبتی‌هایی در خصوص درخواست ابطال رأی داوری از طریق دادگاه صالح به رسیدگی، ارائه نماید.

بخش ششم - سایر مقررات

ماده ۲۴- تأمین هزینه‌ها

مسئولیت پرداخت هزینه‌های موضوع داوری بر عهده خواهان داوری در هر مورد اعم از هزینه‌های اداری، داوری و کارشناسی خواهد بود و هزینه‌های پرداختی به‌هیچ‌عنوان مسترد نخواهد شد.

تبصره ۱- خواهان داوری در صورتی که محکوم‌له رأی داوری واقع بشود، می‌تواند هزینه‌های پرداختی را از محکوم‌علیه رأی داوری مطالبه و از کمیسیون/ هیئت داوری درخواست نماید که در رأی اصداری به محکوم به‌اضافه شود.

تبصره ۲- چنانچه در موافقت‌نامه داوری یا به‌موجب توافق دیگری، طرفین ترتیب دیگری مقرر نموده باشند، به همان ترتیب عمل خواهد شد.

ماده ۲۵- هزینه‌های داوری، کارشناسی و غیره

هزینه‌های داوری شامل هزینه‌های داوری، کارشناسی و غیره می‌شود و میزان آنها بر اساس کارشناسی کمیسیون داوری و تأیید هیئت‌مدیره تعیین می‌شود. کمیسیون داوری با دریافت گزارش تعداد جلسات رسیدگی داوران و کارشناسان از دبیرخانه اتحادیه در پایان رسیدگی هر پرونده و صدور رأی داوری، نسبت به پیشنهاد پرداخت حق‌الزحمه داوران به هیئت‌مدیره اتحادیه، به‌منظور صدور دستور پرداخت، اقدام می‌نماید.

ماده ۲۶- رأی مبتنی بر سازش طرفین

۱-۲۶) چنانچه طرفین، در جریان رسیدگی و یا قبل از آن، درخواست فیصله اختلافات خود را از طریق سازش داشته باشند، کمیسیون/ هیئت داوری و صلح و سازش، بر اساس درخواست طرفین مراتب وقوع سازش را همراه با شرایط سازش و نحوه فیصله دعوی، به‌صورت گزارش اصلاحی تنظیم و رأی سازشی صادر می‌نماید.
۲-۲۶) رأی سازشی که به‌صورت فوق صادر می‌شود، برای طرفین قطعی و لازم‌الاجرا است.

ماده ۲۷- داوری در خصوص اختلافات داخلی و خارجی اعضاء در موارد و موضوعاتی که در آیین‌نامه حاضر پیش‌بینی نشده است، به ترتیب تابع مقررات عمومی و آئین رسیدگی مندرج در باب هفتم قانون آئین دادرسی دادگاه‌های عمومی و انقلاب در امور مدنی مصوب سال ۱۳۷۹ و قانون داوری تجاری بین‌المللی مصوب ۱۳۷۶ خواهد بود.

این آیین‌نامه در ۲۷ ماده و ۸ تبصره در جلسه هیئت‌مدیره در تاریخ ۱۳۹۸/۰۹/۱۲، تا پایان تیر ماه سال ۱۳۹۹ به تصویب رسید.

محل امضاء هیئت‌مدیره